

SLOVENSKEGA NARODA.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi binkoštnih praznikov izide prihodnji list v torek.

V Ljubljani 27. maja.

Človeški nikdar mirujoči duh obhajal je v preteklem tednu slavno in nekrvavo zmago nad ogromnimi silami prirode, ko se je v navzočnosti veliko tisoči broječe množice, došle od vseh sosednjih pokrajin Nemčije, Francoske, Italije in Švice slovesno otvorila nova železnična proga od Zürichskega skozi prevrtano skalovje mogočnega sv. Gotharda v elegantni Milan.

Zares, ponešati se sme zdanji rod, da se mu posrečijo tako velikanska podjetja, kakor je sv. Gothardska železnica. Navajeni smo čuditi se našej železnici preko Semeringa, kadar se vozimo skozi njenih 15 tunelov in tunelčkov, ki so vsi skupaj dolgi le 4 1/2 kilometrov, tedaj malo več nego pol milje. Sv. Gothardska proga pa ima razen orjaškega 14.900 dolzega predora, na progi Inunensee-Lugano še drugih 49 tunelov, tako, da je vsa podzemljaska črta dolga 24.014 metrov ali okolo pet milj.

Če se dalje premisli, da se je za velikanski tunel moralo prevrtati in odstraniti 900.000 kubičnih metrov skalovja in staviti 170.000 kubičnih metrov zidovja, da je vsak meter tunelove dolžine stal 3730 frankov, ves tunel pa 55 1/2 milijonov frankov, da je vsak dan bilo pri delu najmenj 2100, pa tudi do 3500 delavcev, da so porabili skozi ves čas 1.200.000 kilogr. dinamita in 1.700.000 kilogr. olja, da je mej delom pomrlo 179 delavcev a 877 bilo telesno poškodovanih — da je bil tunel tako točno proračunjen in premerjen, da ko so 29. februvarija 1880. leta od severne in od južne strani dovertali do sredine, je računaska zmeta (diferenca) glede višočine iznašala le 0.05 metra, gledé merí pa 0.33 metra, poloti se nas nekako zadovoljstvo o človeškem napredku, katero še povišuje misel, da

je to gigantično delo dovršeno na korist prometa, znanosti, omike in narodnega blagostanja.

Ta nova proga vezala in zblíževala bode narode in dežele, zato je tudi pri literarnem kongresu v Rimu vojvoda Torlonio spominaje se zajednega otvorenja te železnice in njenega velevažnega pomena končal svoj ogovor z besedami Beranger-a: „Peuples, formez une sainte alliance Et donnez vous la main!“

Uvaževaje te lepe besede slavili so v Milanu pri čarobnih veselich in v splošnej radosti ta redki dogodek, mi pa pod istim gaslom in z jednako navdušenostjo hočemo o predstoječih praznikih obhajati rodbinsko svečanost, dvojno slavnost.

Naši neumorni pionerji v Ptuji prevrtali so skalnate zapreke in postavili si neštedivši ni znoja ni novcev trdno zgradbo, svoj lastni „Narodni dom“, katerega slovesno otvoré, v katerem bode zbranih veliko število plamenito narodnih src in kateri naj bode neusahljiv vrelec narodne zavednosti in omike.

Z druge strani pa nas vabi kraljevi, s trobojnicami, preprogami in zelenjem praznično okinčani Zagreb v svoje gostoljubno in elegantno ozidje, da ondi z brati, došlimi od vseh pokrajin lepe trojedne kraljevine pri prostodušnej zabavi izkažemo naše slovanske miloglasne pesni čarodejno moč in jeklene silo in izvežbanost svojih mišic, da zatrdimo z najbližnjimi nam brati mejsobne vroče simpatije in tisto nerazrušljivo zvezo, ki je naravna posledica jednakokrvnih, spoštovajočih in ljubečih se faktorjev.

Tudi te dve slavnosti sta eminentno mirovnega značaja, proga harmonij in gladki paralelni tir skupnega bratovskega občevarja zblížujeta in združujeta pojedince iz vseh jugoslovanskih krajev, da se vsele narodnega napredka na polji glasbe in umetnosti, nič menj pa tudi omike in zavednosti.

Bodi tedaj tema slavnostima nebo

milo in pošlji v ognjenih jezikih pravega duha!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 27. maja.

Včeraj končal je državni zbor svoje zasedanje, pričele so se počitnice Binkoštné. Avtonomisti vrnili se bodo z zavestjo domov, da bodo z lehkim srcem dajali odgovor za svoje delovanje volilcem svojim, kajti sprejela se je volilna reforma, ki je sila velike pomembe; kajti najprej je treba ljudskega zastopa, potem stoprv se morejo istinito za ljudstvo pravi zakoni napravljati. Ustavoverna stranka pa je bila uničena osobito v slednjih sejah popolnem, razbita je ona tolikrat hvallisana jedinstvo! Zadovoljen je presvitli cesar sam z delovanjem zdanje večine, kakor se je izrazil plzenske deputaciji. Taaffejeva vlada stoji trdno in mi smemo pričakovati, da bodo prišli tudi za nas boljši časi, da se začne tudi za Slovence ravnopravnost v uradu in šoli.

Štajerski deželni zbor se snide v 14. dan junija. Tudi tirolski, goriški in skoro gotovo tudi galiski deželni zbor se snidejo prihodnji mesec.

V ogrske poslanske zbornice sprejel se je z 222 proti 139 glasom pacifijski kredit. V teku debate izjavil se je Tisza, da bode vlada tudi v bodoče gledala na to, da izpolni svoj mandat, ne da bi bilo treba tolikih žrtev, kot letos, s popolnim pomirjenjem in dopolnitvijo uprave. Sicer pa se bode vlada držala svojih po pogodbah jej priznanih pravic in dolžnostij, ki niso navezane na noben čas, in pri kojih izvrševanju in izpolnovanju smo mi vendar glavni faktorji, da si nujmamo izključljivo sami odločevati.

Z Juga se poroča v „Pol. Corr.“: Črnogorska mejna straža dobila je v slednjem času povelje, na vse, kar pride čez mejo, naj si je vstaš ali ropar, streljati. To se je v resnici zgodilo dne 12. t. m. in potem zopet 19. t. m. in pri tem se je razpršila četa Stojana Kovačevića, 3 možje so bili mrtvi, več ranjenih in 15 ujetih. Kovačeviću se je posvečilo z 10 možmi ubežati. Črnogorska straža se je dne 12. t. m.

LISTEK.

Iz moje listnice.

Hvala Bogu! nihistični roman „Nov“, ki se je doslé raztezal po tek zračnih prostorih, vzel je vendar jedenkrat konec. Saj je bil pa tudi skrajni čas, ker vsakdo je uže poskušal in brusil svoj dovtip nad tem izpod sivega ruskega obnebja na našo tla presajenim plodom, počenši od mojega kolege, g. Spectabilisa v Zagrebu, do muhastega stavca, kateremu pa je k sreči hudobne naklepe preprečila državno-pravdniška roka.

Zdaj pridem vendar časih na vrsto jaz, jaz, kojemu je bil odsle odmerjen le tesen kotiček mej domačimi stvarmi. Vem, da me marsikdo srpo gleda po strani in mi predbaciva pohajkovanje, a tudi moj posel nij kar bodi. Kdor hoče pohajkovati, mora imeti časa dovolj, in tega nij vsacemu na razpolaganje. Imeti pa mora tudi kaj drobiža, kajti pohajkovanje dela apetit, zlasti na dobro jed in pijačo. Pohajkovelec moje vrste nij da bi kar tako

meni-nič-tebi-nič teptal mestni tlak, zdehal po klopeh v „Zvezdi“ in se hladil v prijetnej senci kostanjevega drevja in plzenskega ali Kozlerjevega in Auerjevega piva — dasi tudi temu razkošju nijsem neprijatelj — temveč hoditi mu je križem mesta in biti pozornih očij in tenkih ušes, kakor svoje dni „občutljivi Yorik“, — le tako je človek kos svojemu trudapolnemu pohajkovalnemu poslu.

Tako sem v naglici razjasnil težave svojega nikakor brezskrbnega poklica, se spodobno predstavil za svoj prvi „debut“ blagovoljnemu občinstvu in živim v veselej nadi, da se večkrat srečamo na tem mestu pri popolnem zdravju, tudi tedaj, ko se bode uže vrnili od zagrebških veselich.

Pa da čitam iz listnice!

Zadnjič, ko sem ravno šetaje proti Šiški temeljito premišljal, je li mrzaz zadnjih nočij več škodil rastlinam po polji ali brezštevlnim kebrum, katerih je velika večina zapala prezgodnej smrti, ostalina pa tako hudemu nahodu, da jim niti hrastovo perje ne diši več, pride mi nasproti star častitljiv možak v živahnem razgovoru z neko damo. Nijsem

se zavzimal za njin razgovor, a ko storim par korakov naprej, trči mi na uho nežen glasek: „Das ist doch ein Scandal, ein Haupt-Slovene und spricht deutsch!“ — Začuden si ogledam Evino hčerko, ki je storila ta naknadni izrek. Bila je res prav zala zastopnica zvojega spola, — a nemčurka, pa vsled izražene nevolje nad nemškim govorom iz slovenskih ust prevzela mi je tako moje rahločutno srce, da bi jej bil slastno poljubil roko in še rajši prijazni rudeči ustni, da sem to smel — tako pa sem si mislil: Če se to godi na suhem lesu, kaj še le na zelenem, naše gore listu.

Šel sem dalje in v sreci tiho hvalo pel omejnenej gospici, Slovenki po rodu, a Nemki po vzgoji, kar se spomnim, da sem te dni v nekem slovenskem listu čital, da „naglica ne koristi nikdar“. Ta trditev bi me ne bila spravila iz konteksta, ker je isto uže davno zatrjeval rajni vsem dobro poznati polž, ki je sedem let lazil preko plotu in si pri tem početji menda polomil svoja rebra, a pisatelj one trditve grajal je tudi „nagio hvalo“, zaradi tega prestrigel sem svoj hvalospjev in pričel sem se pečati z neznanim mi pisavcem in to tako-le:

zopet pomnožila. Mejna straža, ki je pustila malo vstaško četo čez mejo, se je ostro kaznovala.

Vnanje države.

Podunavsko vprašanje dobiva vsak dan novih dodatkov; zdaj se je prikazal zopet nov predlog od strani Rumunije. Ona namreč nasvetuje, naj bi bile v mešani komisiji zastopane le Rumunija, Srbija in Bolgarija.

Nekdanji ruski minister grof Loris Melikov povrnil se je zopet v Petrograd in vsled tega razširila se je po listih vest, da bode on izvoljen naslednikom Ignatijeva. Teško pa, da bi se ta vest obistinila, kajti car dobro vé, da bi težko pogrešal Ignatijeva.

V angleške dolenje zbornici nadaljuje se posvetovanje o irskem posilnem zakonu. Kakor se poroča, vzprejel se bode gotovo. V Londonu čuva policija stanovanja ministrov, in zunaj jih spremlja tudi policija.

Včerajšnji naš telegram iz Egipta je poročal, da sta francoski in angleški konzul izročila prvemestniku svetovalstva v Kajiri ultimatum, v katerem se zahteva nekaj sprememb v osobstvu. Nota, v kateri se stavi ultimatum, pravi, da gre za to, da se obdrži status quo in da se vzdrži avtoriteta Khedivova, in obeta, da se doseže amnestija. Ob enem s to noto izvršil se je tudi identičen odgovor zapadnih velevladstij na protest porte. V njem se konstatira, da se niso hotele žaliti pravice sultanove z vojaško ekspedicijo v Egipt; rekuriralo se bode, če bode potreba, na avtoriteto sultanovo in eventuelno na porto, da sodeluje. S tem prišla je egiptovska kriza na vrhunec. Če se bode ministerstvo v Kajiri branilo ugoditi zahtevam zapadnih velevladstij, neizogibna je vojaška intervencija; potem bosta Anglija in Francija kot mandatarja Evrope napravila red v Egiptu.

Dopisi.

Iz Ptuja 26. maja. [Izv. dop.] (Otvorenje „Narodnega doma“.) Dne 29. t. m. se ima vršiti v našem mesteci redka svečanost, — otvorenje „Narodnega doma“. Da, v istini mnogo truda nas je stalo, a ponosni smemo biti, kajti slovenska požrtvovalnost je velika.

V tem mesteci, katerega naš politični nasprotnik svojim smatra, stoji danes prijazen hram, pod kojega streho se bomo zbirali, in tu nam ne bode zapovedal — renegat.

Reven je naš narod in Bog ga z zemeljskimi darovi nij premnogo obdaroval, a on je marljiv ali kakor uže Vodnik pravi:

„Sreča te išče,
Um ti je dan,
Našel jo bodeš,
Če nijsi zaspan.“

Radi tega, ker domoljubje prevlada nad zemeljsko skrbjo, sme se po vsej pravici imenovati velika požrtvovalnost.

Da se ta za nas imenitni dan spodobno počasti, dan, katerega bode zgodovina naše čitalnice kot jednega izmed najimenitnejših v svojej kroniki zaznamovala, se bode zbralo — tako se nadejamo — od blizu in daleč mnogo občinstva, kajti otvorenje „Narodnega doma“ se vrši na celej sloven-

skej zemlji le v drugič. Nij Bog vé kaka palača, a Slovenec nijma mnogo, dakle mora z malim zadovoljen biti in mi smo zadovoljni, da imamo barem svoj hram, svoj „dom“.

Dakle domoljubi iz Slovenskega, udeležite se te naše sicer prijazno a Bogu bodi potoženo, zelo ponemčeno mestice 29. t. m., da si ogledate naš dom, kjer bomo svoji mej svojimi.

Iz Teharja 26. maja. [Izv. dop.] Radostnega srca čitali smo v včerajšnjem „Slovenskem Narodu“ dopis iz Teharja: „Slovensko prošnjo za popolno enakopravnost slovenščine odposlala je Teharska občina pri Celji“. — Slavno zgodovinsko znano še do leta 1848 „plemenito Teharje“ vzbudilo se je vendar jedenkrat po dolgem narodnem spanji in pokazalo tako lice, kakeršno so kazali uže v 15. in 16. stoletju in še potem vedno ponosni narodnjaki „plemeniti Teharčanje“, najhrabrejši vojaki celjskih grofov. Krasnej vasi „Teharje“ pretila je od leta 1860 naprej silna nevarnost. Ustavoverni okrajni glavarji v Celji, vkvartiranje nemških vojakov, ponemčenje ljudske šole, nastavljenje nemških delavcev na fužinah „Storé“, agitacija celjskih fanatičnih nemčurjev, nakup posestev od strani zagrizenih nemških plemenitašev itd., napravilo je staroslavno „Teharje“ v nemško trdnjavo, v kateri bivali so vedno še nekateri pogumni narodnjaki. Da! nekdanje vrlo narodno „Teharje“ bilo je udano renegatom, tembolj, ker so se nemčurski Celjani (večinoma še leta 1862 udi narodne čitalnice v Celji, kar čitalnični imenik dokazuje) Teharčanom po lisičje prilizovali — nemško kulturo pridigovali in njim sofistično dokazovali, da je le nemški jezik vsegamogočen in da brez znanja nemščine nij prihodnosti. Za časa volitev prišli so nemčurski agitatorji iz Celja, povabili vse posestnike v krčmo, kjer so povabljeni z vinom preskrbeli in jih potem hoteli pridobiti na svojo stran. Res, nemška zvijača bila je velika. Vendar pa je ostalo na Teharjih krdelo pravih „narodnih sinov“, kateri so ostali nepremakljivi. In danes so Celjani brez vpliva na „plemenite Teharčane“, kajti narodna zavest sedaj tam najlepše cvetje poganja. Vrlim narodnim Teharčanom kličemo presrčni „živi“ in je prosimo, naj delajo tako naprej za narodno stvar in naj ostanejo zvesti sinovi svojih pradedov, zgodovinsko znanih starih „plemenitih Teharčanov“, katerim je bilo vedno gaslo: „Ne vdajmo se!“ in „Vse za cesarja, narod in domovino!“

Dr. Št.

Iz Brkinov 26. maja. [Izv. dop.] (Nesrečeljnost. — Moderna okenska pregrinjala.) Dopisnik iz Vrem naznanil nam je v cenjenem listu „Slov. Narodu“ od dne 20. maja št. 115 o velikej nesreči, katerej je bil žrtva g. J. D.; a njegov sin g. Andrej bil je uže 24. t. m. iz Sežane na dom prepeljan. Njemu gre na bolje, kar mu sme tudi vsaka poštena duša privoščiti. A žalibože, vsakemu človeku ne tiči v srcu dar človekoljubja. Govori se, da životari v Vremskej fari nek izoliran agent, čegar

gaslo je: „Neprijateljstvo“. Ta človek se je baje kmalu po tej nesreči veselega in nesrečeljnega srca izrazil, da za starega g. D. je škoda, ne pa za sina. Lep izgled zamore tak oče dajati svojim ljubečim ga otrokom, če se tako osorno proti tamošnjemu ljudstvu izraža. Nij mu treba misliti, da si bode po takej poti pridobil ljubezni pri občinstvu, katere še do sedaj ne uživa. Takega trdosrčnega ne štejem mej brate po Kristu. Nij ga človeka, da bi onesrečenemu očetu 11 še maloletnih, mej temi jednega še le trimesečnega otroka, ne privoščil ljubega zdravja. In ta mojster tovarne lesenih okenskih „pregrinjal“ se drzne izrekat se tako nečloveško. Svetovati bi bilo temu trdosrčnemu átu, menda tudi desetih ali najmanjših otrok, da pri izdelovanju okenskih „pregrinjal“, katera se le pred šolska okna postavljajo, bolje nadzoruje, da bode imel več komisijonov. Sezite gg. učitelji po takej, za vas zelo koristnej pripravi, da bode po trudopolnem peturnem delovanju zamogli v dobrem hladu se odpočiti. Ako bi bil kak neprijatelj šole in misli kako šolsko okno zamašiti, naj se potruži do Vremske šole, da si ogleda „mušter“ in natura, kakor sem si ga jaz.

Resnicoljub.

Z Dunaja 24. maja. [Izv. dop.] Vlada predložila je denes zbornici poslancev načrt postave o pridobivanju mineralnega olja in sploh mineralij, ki imajo v sebi kaj rudninske smole. Vsled te postave, ki ima velik pomen za Galicijo in Bukovino, pripada pridobivanje nafte, petroleja, asfalta itd. v področje rudninskih postav in rudninskih oblastnij. Marsikdo mej nami utegnil bi ugovarjati, kaj me brigajo postave, izdane za daljno Galicijo in Bukovino? A stoj, brate, ta postava vplivala bode tudi v naše kraje, kajti odstranila bode dosedanje roparsko pridobivanje petroleja, kateri se bode, kadar bode ta postava pravoveljavna, pričel pridobivati po splošnih rudninskih načelih. Nasledek temu bode ta, da se bode pridobivalo po urejenem delovanju več petroleja, da se bomo iznebili konkurence z Ameriko in Rusijo, da bode petrolej ceneji in petrolejskega davka niti čutiti ne bode. V Galiciji in Bukovini je toliko petrolejevih vrelcev, da več nego zadostujejo za porabo celej Avstriji in omenjena postava ima svrhu, da se avstrijskim rudninskim pridelkom oglaja pot do prometa in tako prepreči uvažanje od inod.

Z Dunaja 26. maja. [Izv. dop.] (Iz državnega zbora.) Četrtek 25. t. m. bilo je v državnem zboru v tem zasedanju poslednje zborovanje. Na dnevnem redu nij bilo predmeta posebne važnosti. Gospodska zbornica prijavila je v dopisu, da je vzprejela zakon o volilnem redu, kakor je sklenjen v državnej zbornici. Predsednik naznanil je, da mu je prvosednik obrtnega odseka predložil zakon o novem obrtnem redu s poročilom vred. Pri prihodnjem zasedanju bode ta predmet prišel v ob-

➤ Dalje v prilogi. ➤

Gospodine! Vi privoščite gospodu založniku Gregorčičevih pesnij dober vspeli, ker ga braniti ne morete in ker je uže „premnogo duhovnikov slovenskih“ seglo po tej zares lepej knjigi. A če „duhovni vzgojevatelji“ slovenske katoliške mladine skozi in skozi ne pritrjujejo temu, kar se bere v „Učiteljskem Tovarišu“: „da je to krasna zbirka, katera se brez pomisleka lahko daje v roko tudi našej nežnej mladini“, treba bi vendar bilo pokazati, kje je strup, kje je skrit dinamit v teh poezijah. Mari bode mirno gledali, da se raznese mladina po dinamitu v vzduh, da Vas niti rudečica ne oblije? Nemojte odlašati, čas hiti, svarilo utegne biti prepozno, kajti razprodanih je uže blizu 1300 iztisov in gospod založnik je v svojej rodoljubnej vnetosti s svojim prijateljem stavil, da do konca julija tekočega leta razpeča 1800 iztisov.

In ker je stava precejšnja — nekak „Simpson“ v modernem smislu, katerega bode deležnih deset osob, — želel bi gospodu Gruntarju prav iz srca, da za svoj založniški trud dobi stavo, to pa bode tem gotoveje, ako pokažete strup. Kajti saj Vam nij neznan izrek „Nitimur in vetitum“, pri-

povedovalo se Vam je tudi gotovo o Ribaičanu, ki je pokušaje med, pred katerim ga je skrbeča žena svarila: „To je strup!“, prav prijetno se preveril, da je ta strup silno sladak in prav nič škodljiv.

In za Boga, isto tako je s temi poezijami! Radovali naj bi se vsi, ne izimši niti „vzgojevateljev slovenske katoliške mladine“, niti učiteljev slovenščine, da smo dobili tak krasen plod na slovestvenem polju, zlasti, ker so bile te poezije na najbolj merodajnem in izredno uzvišenem mestu jako pohvalno vzprijete!

Pa saj se mi, kar nas je pohajkovalnih ljudij, tudi radujemo prav istinito nad omenjenim vspedom, kakor se vesele naši bratje Čehi, da se je v tekočem meseci njih slavna, po nič menj slavnem Smetani stavljena opera „Prodana nevesta“ predstavljala stokrat.

Imam še raznega gradiva, pa ker se treba pripravljati za Zagreb, ne morem vsemu kaj, tedaj za danes le še to:

Zadnjič sem povedal, kako ima „Laibacher Turnverein“ pod svojim učiteljem Schmiedom, rojenim Prusom, po milosti in dobroti prejšnjega nem-

škutarskega mestnega zbora, brezplačno na razpolaganje lepo telovadnico v realnem poslopi, katero mora vzdrževati na pol dežela, na pol mestna občina ljubljanska. A pozabil sem povedati še jedno prav zanimivo stvarco. Učitelj Schmied daje tudi mnogo privatnih ur v telovadbi, tako n. pr. poučuje ves Rhenov institut in celo kópo otrok glasovitih ljubljanskih nemškutarjev. A kje telovadijo ti nemškutarski otroci? Kje neki drugje, kakor v lepej realnej telovadnici, kjer se sploh zbira v takih privatnih urah „la crème de la crème“ ljubljanskega nemškutarstva. Ko je „Sokol“ dvakrat prosil, da bi mu tudi dovolili telovaditi v realnej telovadnici, odbili so mu prošnjo iz ničevih uzrokov; vprašam zatorej, kako pride Prusijan Schmied, kako pridejo razni privatni zavodi in nemškutarji do pravice brez omejenja po dnevi in po noči rabiti šolsko telovadnico, katero vzdržuje davčni krajcar vseh ljubljanskih meščanov in vseh kranjskih deželanov, ne pa samo ljubljanski nemškutarji?

„Ljubljansk pohajkovelec“.

ravnavo. Poslanec Tomaszuk utemeljeval je svoj predlog glede premembe 4. odstavka §. 28. tiskovnega zakona. Z veliko večino glasov ukrenilo se je, da se ima ta načrt izročiti kazenskemu odseku. Vit. Schönererju, ki je strastno napal sodnike, odgovoril je minister dr. Pražak odločno. Se ve, da levičarji niso bili zadovoljni z ministerskim govorom, kakor še sploh nikoli niso bili. Obravnavalo se je tudi o prisilnem legalizovanju po načrtu, ki ga je vzprejela gospodska zbornica. Olehčave naj veljajo samo za nekatere tabularne in druge listine.

Poslanec pl. Pflügl je zopet poganjal se, naj se listine župnih uradov oproste od prisilnega legalizovanja. Poslanec dr. Konawetter pa je sploh zahteval odstranjenje vsega legalizovanja, ker to je samo nepotrebno breme in zavoljo „juristischer Haarspaltereien“. Zakon bil je sprejet v drugem in tretjem čitanju. Poročalo se je potem o raznih peticijah.

Konec seje se ve da nij mogel biti brez malega škandala, ki ga je prouzročil zopet vit. Schönerer. Mož ima sicer v marsičem prav, a strast in togota smešita ga celo pred levičarji. Prijavil je zopet peticijo mesta Stockerau proti naseljevanju ruskih židov v Avstriji. Predsednika peticijskega odseka pa je vprašal, zakaj da se še nij poročalo o peticiji gališkega deželnega poslanca Merunowicza, koja veli, da naj se odloči svota onemu, ki bi najboljšo razpravo spisal, v kojoj bi se iz vednostnega stališča rešilo vprašanje, je li se posamezne določbe židovskega verskega zakonodajstva, posebno **Talmuda**, slagajo z duhom in materijelno vsebino v Avstriji obstoječih državnih zakonov. Peticija bila je oddana 28. januarja l. 1881. Prvomestnik peticijskega odseka grof Belcredi je odgovoril, da je ta peticija uže rešena v 25. zapisniku o peticijah, ter da je bila uže predložena zbornici. Schönerer pravi, da je to gotovo pomota.

Daljno debatiranje prestrigel je predsednik zbornice naznanjajoč, da je konec zasedanju, da bode prihodnje seje pismeno naznanil. Poslanec žele! je, naj se v krogu svojih domačih dobro okrepa, da pridejo z novo močjo na delo bodočega zasedanja. Sledilo je odobravanje od vseh strani.

Domače stvari.

— (Matica Slovenska.) LV. odborova skupščina Matice Slovenske bode v soboto dné 3. junija t. l. ob 5. uri popoldne v Matičinej hiši na kongresnem trgu št. 7. Dnevni red: 1. Branje zapisnika o LIV. odborovej seji. 2. Naznanila prvostolstva. 3. Tajnikovo oziroma knjižničarjevo poročilo o dobi od poslednje seje. 4. Poročila književnega odseka. 5. Poročila gospodarskega odseka: a) o razpečevanju Matičinih knjig po knjigotrštvu; b) o popravah v Matičinih hišah; c) o uredbi društvenega stanovanja. 6. Tajnikovo poročilo za veliki zbor o odborovem delovanju od 1. januarja 1881. do konca aprila 1882. leta. 7. Določitev poročevalcev o odborovih nasvetih za veliki zbor. 8. Posamezni nasveti.

— (K svečanosti v Zagreb) odpelje se denes po noči pevcev, „Sokolov“ in družih narodnjakov vsega skupe 150 osob. Narodnim romarjem želimo jedino neprestano lepo vreme, ker se jim bode vsega drugega ponujalo itak v izobilju. — Od vseh krajev bode gotovo tudi brzojavna udeležba velika.

— (K dvajsetletnici „Kola“) podajamo še to gotovo zanimljivo vest, da je tudi pri rojstvu pevskega društva „Kolo“ sodelovalo uže več Slovencev, mej njimi gg. dr. Valentin Zarnik, odvetnik in deželni poslanec v Ljubljani in Fran Oblak, sedaj računski svetnik v Sarajevem, kot tenorista in A. Navratil, deželni poslanec iz Metlike, kot basist.

— (Literarni in zabavni klub) napravi v 11. dan meseca junija skupni izlet na Gorenjsko in sicer v Poljče, kjer bode obed v na daleč znanej g. Šturmovej gostilni. Podrobneje poročamo pozneje.

— (Mrtud) zadel je dekana v Trnovem, gospoda Matijo Strucelja, v nedeljo 21. dan t. m.

zvečer, ko se je mudil v Bistrici. Udje so mu vsi odpovedali, da si ga prenesti ne upajo, govori pa tudi popolnem nerazumljivo.

— (Samomor — nesreča.) Začetkom tega tedna ustrelil se je v Visokem v Škofjeloškem okraju zelo premožen kmet Kalan, zakaj, nam nij znano. Pri obdukciji samomorilca bil je tudi navzočen g. dr. Anton Arko, zdravnik v Škofjeji Loki, kateri gre, končavši svoj posel na dvorišče umivat se, a v svojo nesrečo, kajti na verigi priklenjen pes, katerega nij opazil, popade ga in mu iztrga, tako se nam vsaj poroča, precejšen kos mesa iz noge.

— (O tivoliskem parku in gozdu) piše se nam: Odsek, ki so ga mestni očetje izbrali iz svoje srede za olepšavo mesta, trudi se, da bi svojim someščanom in sploh vsacemu, ki si pride ogledat prvostolnico slovenske in krasna njena sprehajališča, boravljenje v tivoliskem parku in gozdu storil ugodno in prijetno. Zato se je zopet letos nakupilo mnogih novih in redkih cvetic, katere bodo razveseljevale gotovo vse one, ki imajo kaj smisla za naravno lepoto ter posadilo na primernih mestih tivoliskega gozda, posebno ob potih, ki so narejene za sprehajališča, mnogo mladih, lepo rastočih drevesec. — Človek bi mislil, da bode občinstvo hvaležno za vse te naprave, in da bode vedelo ceniti trud dotičnega odseka, kar bi najbolje pokazalo s tem, da bi nove nasade varovalo; — a žal! da temu nij tako. Nasprotno vlada mej ljubljanskim občinstvom nek vandalizem, kakeršnega bi zastoj iskali mej prebivalci drugih mest. — Tu ti vdari tankonogi, šibki gospodičič, ki hoče nekako gracijozno vrtiti palčičo mej subimi prsti, z njo ob vršič leporastočega mladega drevesca ter ga s tem zamori v njegovej rasti; tam ti ščuje „nežna“ dama za veselje svojemu razvajenemu otroku psa v lepe vrtné nasade in zopet druge imajo gosposki stariši posebno veselje, ako njihovi otroci lomijo vejice mladim drevescem ali trgajo cvetice v vrtnih nasadih. — To je v resnici žalostno! Zato se obračam do someščanov, katerim je ležeče na tem, da se podpirajo težnje odseka za olepšavo mesta, da sami imajo neko dozorstvo nad javnimi mestnimi nasadi ter posvare vsacega, katerega nalete pri tacem ali jednacem oškodovanju istih. Eventuelno naj se krivec naznani mestnemu magistratu.

— (Nova velika latinska maša) je prišla na svitlo pri J. Seilingu v Ratisboni pod imenom „Missa s. Jacobi Ap.“, zložil A. Förster (Op. 21.) za 4 moške glase. Priloga cerkvenih listov dr. F. Witta, po založniku razposlana, oglasuje to skladbo kot melodijozno, lahko in v pravem cerkvenem duhu zloženo. Uprava je jako lepa, cena pa jako nizka.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Kajiro 27. maja. Cel kakinet je demisioniral; na francosko-angleško noto je odgovoril, da se pogoji ne morejo sprejeti in zavrnil francosko-angleške zastopnike k sultanu. Khedive je, francosko-anglešk svet slušajoč, sprejel demisijo in poklical za guvernerja v Aleksandrijo Omarlufti-pašo. Politični krogi smatrajo demisijo kabineta kot skoro popolno rešitev egiptovskega vprašanja.

VABILO

na

osemnajsti redni veliki zbor „Matice Slovenske“

v sredo 14. dan junija 1882. leta ob 4. uri popoldne v čitalničneji dvorani v Ljubljani.

Red zborovanja:

1. Prvosednikovega namestnika ogovor.
2. Letno poročilo o odborovem delovanju od 1. januarja 1881. do konca aprila 1882. leta.
3. Račun o društvenem novčnem gospodarstvu od 1. januarja do konca decembra 1881. leta.

4. Volitev treh družabnikov, katerim je v smislu §. 9. a. Matičinih pravil presojevati in potrjevati odborov letni račun o novčnem gospodarstvu.

5. Društveni proračun za leto 1882.

Račun za 1881. in proračun za 1882. leto bosta gospodom družabnikom pri velikem zboru tiskana na razpolaganje.

6. Dopolnilna volitev odbornikov.

Izvoliti jih je letos 17. Na vrsti, da izstopijo, so 1878. leta izvoljeni gospodje: dr. Anton Jarc, Anton Kržič, Valentin Krisper, Matej Močnik, Luka Robič, Fran Šuklje, Ivan Vilhar, dr. Jarnej Zupanec, Vilibald Zupančič, Fran Erjavce, Fran Hubad, Ivan Majciger, Andrej Marušič in Miha Žolgar; umrla sta gospoda: dr. Janez Bleiweis vitez Trsteniški in dr. Josip Ulaga; jedno odborniško mesto je prazno, ker vlani izvoljeni gospod Fran Wiesthaler nij sprejel odborništa, gospoda Fran Ks. Sovan star. in Miha Herman, katera sta največ glasov imela za njim, pa sta se odpovedala.

Ostali odborniki in sicer tukajšnji so: gospodje Peter Grasselli, Karol Klun, Josip Marn, Andrej Praprotnik, Feliks Stegnar, Ivan Tomšič, Ivan Vavru, Matej Vodušek; vnanji, gospodje Matej Cigale, Andrej Einspieler, Jurij Grabrijan, dr. Anton Jeglič, Fran Kosar, dr. Josip Poklukar, Božidar Raič, Luka Svetec, dr. Jurij Štrbenec, Karol Šavnik, Ivan Šolar, Josip Šuman, dr. Ivan Šust, dr. Josip Tonkli in Viljem Urbas.

Vsaj šestnajst Matičinih odbornikov mora po §. 12. društvenih pravil navadno prebivati v Ljubljani. Izstopivši smejo zopet biti voljeni.

Pri volitvi odbornikov in isto tako pri volitvi računskih treh presojevalcev (4. točka vstavajo se tudi volilni listki takih družabnikov, ki sicer nijso mogli sami k zboru priti, pa so vendar volilne listke z lastnoročnim podpisom odboru poslali tako, da nij suma zaradi kake prevare (§. 11. Mat. pr.).

7. Odborovo poročilo:

a) o nalogu XVII. Matičinega velikega zbora gledé preuredbe pravil;

b) o dopisu ljubljanskega društva Narodni Dom, katero naznanja, da se v njegovih pravilih nahajajo le-ta določila:

§. 1. Društvo Narodni Dom ima namen sezidati in vzdrževati narodni dom v Ljubljani. S tem hoče društvo vsem narodnim društvom ljubljanskim, ki se z umetnostjo ali znanstvom pečajo, ali družbinske zabavi služijo, stalno in lepo domačijo napraviti in na tak način pospeševati narodno omiko in zabavo.

§. 16. Kedar bodo vsi dolgovi poplačani in deleži amortizirani, se društvo razide in vse društveno imetje postane lastnina Matice Slovenske v Ljubljani pod temi pogoji:

1. Da narodni dom ne bo nikoli svojemu v teh pravilih izrečenemu namenu odtegnen;
2. Da se narodni dom ne sme prodati niti obremeniti;
3. Da Matica Slovenska polovico dohodkov za se obrne, drugo polovico pa za to, da napravi ustanove za slovenske dijake, umetnike in pisatelje.

Dolžnosti navedene pod št. 1. in 2. je pri prepisu vknjižiti.

§. 17. Ako bi se društvo razšlo, predno dovrši svojo nalogo (kar obeni zbor z dvema tretjinama navzočnih družabnikov skleniti more), pripade to, kar po poplačanih dolgovih in deležih premoženja še ostane, brez vseh pogojev Matice Slovenske v Ljubljani.

V Ljubljani 25. dan maja 1882.

Odbor Matice Slovenske.

Ivan Vilhar,
odbornik in blagajnik.

Peter Grasselli,
prvosednikov namestnik.

Razne vesti.

* (Otvorenje nove svetovne proge.) V tem tednu odpre se prometu razen sv. Gothardske tudi železnica Tiflis-Baku, katera bode kot nadaljevanje železnice Poti-Tiflis vezala kaspisko s črnim morjem. Evropa more tedaj pošijati svoje obrtniške izdelke naravnost v srednje Azijo in v Perzijo, ker vozijo iz Baku-a parobrodi v Asterabad (Perzijo) in v Krasnovodsk (rusko pristanišče v Kiwi). Vožnja od Potija v Baku po tej železnici trajala bode 32 ur.

* (Bogata beračica) po imenu Luigia Binda umrla je te dni v Milanu, zapustivši 60 000 frankov v gotovini in v vrednostnih papirjih. Našli so mrtvo na umazanej slavnici, brez odeje, brez rjuh (plaht). Pod mizo našli so še malo škrinjico, 15—20 let ne otvoreno, polno dragocenosti in zlatnine. Ker nij nikake oporoke, prišla bode ta zapuščina v last njenim sorodnikom, kateri se nijso za rajno brigali, ker so se sramovali prosjakinje.

Poslano.

Od več stranij naše slovenske domovine dohajajo sporočila, da imajo rodoljubi nabrane uže izdatne zneske za „Narodni dom“.

Ker je podpisanimu odboru na tem ležeče, da se nabrani denar nevtogoma naloži na obresti in da ima vedno natančen pregled o vseh prostovoljnih darovih, obrača se s tem do vseh onih gospodov, ki so prevzeli nabiranje prostovoljnih doneskov s prošnjo, da jih blagovolijo kar najpreje mogoče odposlati društvenemu blagajniku g. dr. Josipu Staretu, v prihodnje pa da vse doneske odpošiljajo konci vsacega meseca ne glede na nabrane svote.

V Ljubljani, dne 26. maja 1882.

Za upravni odbor društva „Narodni dom“:

Iv. Hribar, dr. Alf. Moschè,
tajnik. predsednik.

Darila za „Narodni dom“.

Prenesek	1802 gld. 56 kr.
Pri banketu na Gradišči poleg Vipave o priliki blagoslovljenja novega križevega pota dne 20. maja t. l. nabranih	20 „ — „
Terezija Hribar v Čerkljah	— „ 13 „
V Litiji so darovali:	
Anton Jug, kovač	— gld. 20 kr.
Matevž Javornik, hišni posestnik in kovač	— „ 20 „
Anton Pogačnik, dimnikar	— „ 10 „
Matija Damjan, posestnik	— „ 30 „
Jakob Mandelj, posestnik	— „ 10 „
Fran Volk	— „ 10 „
J. Simončič	— „ 20 „
Fran Ravnikar, posestnik	— „ 20 „

Fran Štefančič, posestnik	— gld. 30 kr.
Jože Damjan, posestnik	— „ 40 „
Ant. Koprivnikar, kam. posestnik	— „ 8 „
Janez Grobolšek, posestnik	— „ 20 „
Anton Volk, posestnik	— „ 20 „
Janez Batis, posestnik in mesar	1 „ — „
Fran Hribar, čevljarški mojster	— „ 50 „
Fran Levingar, čevljarški pomočnik	— „ 20 „
Marija Kovčan	— „ 10 „
Janez Tič	— „ 6 „
Janez Brič	— „ 10 „
Franciška Šega, mesarja in posestnika hči	— „ 50 „
Jerica Šega, mesarja in posestnika hči	— „ 50 „
Martin Šega, mesarja in posestnika sin	— „ 60 „
Ana Rančigaj	— „ 50 „
Josipina Mah	— „ 20 „
Amalija Cestnik	— „ 30 „
Franciška Siter	— „ 20 „
Jera Ilvar	— „ 20 „
Josip Mešek, posestnik	— „ 40 „
Josip Grobolšek, posestnik	— „ 20 „
Avgust Črne, železniški diurnist	— „ 20 „
Josipina Prebil, kuharica	1 „ — „
Ana Okrogar	— „ 20 „
Katarina Hauptman	— „ 20 „
Lovro Tura st., posestnik	— „ 56 „
Janez Gostič, občinski tajnik	— „ 50 „
Lovro Tura ml., posestnika sin	1 „ — „
Henrik Badjura, krojač	— „ 40 „
Vkufe	12 „ 40 „
Vkufe	1835 gld. 09 kr. (348)

Umrli so v Ljubljani:

24. maja: Konrad Šubert, kolodvorskega uradnika sin, 10 mes., Poljanska cesta št. 18, za jetiko.
25. maja: Fran Šušteršič, hišni posestnik, 74 let, Kurja vas št. 1, za srčno napako. — Pavlina Plehan, medarjeva hči, 4 mes., sv. Petra cesta št. 63, za božjastjo.

Dunajska borza

dne 27. maja.

(izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	76 gld. 35 kr
Srebrna renta	77 „ 10 „
Zlata renta	94 „ 20 „
1860 državno posojilo	130 „ — „
Akcije narodne banke	825 „ — „
Kreditne akcije	338 „ — „
London	119 „ 80 „
Srebro	— „ — „
Napol.	9 „ 50 1/2 „
C. kr. cekini	5 „ 65 „
Državne marke	58 „ 55 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 119 „ 75 „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 173 „ 50 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	94 „ 10 „
Ogrska zlata renta 6%	119 „ 70 „
„ „ 4%	88 „ 50 „
„ papirna renta 5%	86 „ 40 „
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104 „ — „
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 114 „ — „
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119 „ 50 „
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	99 „ — „
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106 „ 25 „
Kreditne srečke	100 gld. 176 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 20 „

Zahvala.

Najiskrenejšo zahvalo izrekamo čest. gospodu Zerkoviču, zdravniku v Sežani, in gospi Guličevij, krčmarici, za vsestransko marljivo pomoč in trud, katerega sta oba prav blagodušno žrtvovala ta čas, ko je naš ljubi nesrečni oče Andrej Dekleva v Sežani bival.

V Vremah, dne 25. maja 1882.

Sopropa in otroci.

Tajci:

26. maja.

Pri **Slonu**: Adamič iz Pešte. — Kircher iz Trsta. — Baretič iz Gradiške. — Kobler z Dunaja.

Pri **Malič**: Kremer iz Olomuca. — Kovačič iz Gorice. — Grog z Dunaja. — Hütter iz Idrije. — Chernel iz Günsa. — Schinigori iz Milana. — Schwarzenberg iz Gradaca.

Nova domača obrtna grana.

P. n. gospodom stavbenim in zidarским mojstrom, zidarjem in gospodarjem sploh.

Ustanov za cementna dela

pod firmo

LJUDOVKA ZOTTELE-ja,

Cesta k južnej železnici v Ljubljani.

Uže vsestranska uporaba cementa, osobito za tla in strope v stanovanjih in za pokrivanje streh, dokazuje, da so se izdelki te nove obrtne grane spoznali primernimi in ekonomičnimi, in to tem bolj, ker se uporabljajo v onih deželah, kjer je les še po ceni in kjer toraj nij potreba, da se nadomestuje s tem materijalom.

Uzroki, kateri so denašnjim stavbenim vodjem oceno teh izdelkov priporočili, iskati se morajo v izvrstnih lastnostih materijala samega, in to so, kakor znano, lehkost in elegantnost dela, trdnost in trp žnost, kajti neovrgljiva resnica je, da imajo cementni izdelki trdnost kamnov, ki so dosegli največjo stopinjo gostosti, in skoro jednako nasprotnost.

K tem prednostim, katere so bile pri uporabi cementa v obširnej meri tudi pri stavbah v našej monarhiji izvršenih odločilne, pridruži se tu tudi še prednost prihranitve, ker vedno rastoča dragina lesa dela stavbe iz te snovi uže silno drage.

In v resnici, vsak, kdor vé, koliko desk je treba, da so tla pokrijejo in kake težave so s tem zastarelim izdelovanjem združene, kakor: nevarnost pred ognjem, udar vode skozi špranje in razpoke, da se pod lesenimi tlemi zarezja golazen itd. — kdor to vé, ne bode zanikaval, da se s cementiranimi tlemi ne odstranijo le take nevarnosti in neuprijetnosti, marveč se prihrani tudi mnogo stroškov pri izdelovanju, če se niti v pošteve ne jemlje desetkrat daljša trpežnost takih tal v primeri z drugimi izdelki.

Podpisani, lastnik raznih cementnih fabrik in odlikovan na razstavah v Vincenci 1871, v Trevisu 1872, v Triještu 1875, jemlje si čast naznanjati, da je tu ustanovil podružnico, katera bode od 1. julija t. l. v stanu, vsem zahtevam čestitih gospodov naročevalcev ugoditi. Osobito si jemlje čast naznaniti, da se bode z narejanjem pisanih tal v prostih četverkotnikih, kakor tudi z vložnim delom (mozaik-tla), za cerkve, dvorane, hodnike v vežah, kuhinje, prodajalnice itd. pečal, kakor tudi z narejanjem streh v raznih oblikah, katere zaradi svoje nepredirljivosti in upora proti vremenskim vplivom, pred vsem proti mrazu zaslužijo prednost pred vsem drugim pokritjem.

Ob sebi umevno se prihranijo tudi znatno ohranjalni stroški, kateri so pri stebrah iz drugih materijalij navadno zelo veliki; razen tega je take strehe lepo videti, bodi si, da so jednobarvne, bodi si, da so pisane.

Dalje opozarjamo na naše **cementne cevi** raznih premerov, za napeljavanje pitne vode, kakor tudi za gospodarsko rabo; jednako na cevi za st. anišča, da se odpravi smrad po francoskem zistemu, prav priproste, solidne konstrukcije in nizke cene.

Konečno prevzema podpisani vsa dotična naročila za narejanje imenovanih objektov, dalje kopalnic, okrajkov, stopnic, grobnih stebrov, stavbenih olupšav itd., oddaje se sporazumno po kakovosti predmeta in po času, potrebnem za izdelovanje. On se prijetno nadeja, da čestita gospoda, znana kot velikodušna podpirateljica in zaščitnica domače obrti ne bode zamudila, da tudi v prosep te nove obrti svoje pripomore in v tej nadeji se priporoča

spoštovanjem

Ludovik Zottele.

V Ljubljani meseca maja 1882

(349-1)

Priporočilo.

Podpisani usoja si p. n. občinstvu uljudno naznanjati, da je **14. maja t. l.** preselil se in odprl popolnem novo opravljeno

kavarno

na Kongresnem trgu v Lavrenčičevij hiši, in zahvaljujoč se za obilo obiskovanje v kavarni na Št. Peterskej cesti št. 4, ob jednem obeta, da bode po moči skrbel za najboljšo postrežbo.

Zaradi tega se za obilo obiskovanje v novej kavarni toplo priporoča udani

Mihael Marzolini,
kavarnar

(318-3)

Gostilnični vrt „pri Virantu“

na sv. Jakoba trgu.

Uljudno podpisani se zahvaljuje svojim častitim gostom in slavnemu p. n. občinstvu za dosedanje mnogobrojno obiskovanje in ob jednem naznanja, da odpre **14. maja** popolnem novo opravljeno in senčnat

gostilnični vrt s kegljiščem.

Kakor doslej, bode i nadalje postrežba pri podpisanej skrbna, dobra in točna; postregel bode s svojimi v obče kot izvrstno priznanimi jedili, zjutraj opoldne in večer, z dobrim pravim **bizeljskim vinom** in s priljubljenim **maronim pivom iz Mengša**. Kegljisce se da družbam tudi za ves večer na razpolaganje. — Za mnogobrojno obiskovanje se priporoča

Anton Miculinič, po domače Tone,

(322-3)

gostilničar „pri Virantu“.

Optični institut

E. REXINGER-ja

v Ljubljani.

(225-8)

Specijalitete za one, ki potrebujejo očal.

Velika kompletna zaloga najnovjših in kot praktično priznanih optičnih, fizikalčnih in matematičnih rečij; zelo nizke, stalne cene. Obširne cenilnike na zahtevanje gratis in franko. Vplačevanje na obroke pri zneskih od 5 gld. više brez povišanja cene se blagovoljno dovoli.

Poprave dotičnih stvarij se izvršujejo dobro in natanko.

Graverska dela

vsake vrste se oskrbē zelo dobro in cenó.

P. n.
Priporočam se za izvrševanje
stavbarij in poprav,
tudi se **štedilna ognjišča** izdelajo prav solidno in ceno;
dalje prevzemam vsa dela pri **strojih** in **sesalkah** in
njih poprave.
Obila naročila prosi
Spoštovanjem
Ignacij Fasching,
Stavbeni in strojarski ključavničar, Poljanski
(334—2) nasip št. 8, v Reichovej hiši.

Usojam si p. n. občinstvu ponižno naznanjati, da
imam v prodajalnici
Terček & Nekrep,
na **Mestnem trgu št. 10 v Ljubljani,**
dobro asortirano zalogo **krasnih in dobrih**
osobito kmetske vozove (bagerle), **na pol zadlane**
vozove, lepe sani itd. in prodajem jih po **prav niz-**
kih cenah.
Naročila vozov vsake vrste se sprejemajo in dajejo
naznanila o cenah ravno tam. Za dobro in čedno blago se
daje popolno poročilo.
Priporočam se v obila naročevanja.
Spoštovanjem
Fran Šiška,
(41—5) kovaški mojster v Hraščju.

Lepe in po ceni
klobuke in čepke,
kakor tudi
kožuhovino
prodaja (506—36)
Anton Krejči,
v Ljubljani, na kongresnem trgu na oglu gledaliških ulic.

Glavna prodajalnica: **ALOJZIJ KORZIKA,**
Poljanska cesta št. 12.
Pod-družnica: Šelenburgove ulice št. 6.
umetni vrtnar
v LJUBLJANI.

Podpisani se priporočam uljudno sl. občinstvu in svo-
jim dosedanjim naročnikom za naročilo **šopkov** in raznih
vencev iz pravih ali posušenih cvetlic. Ob enem nazna-
nja, da se je preskrbel s **svilnatimi** in **na pol svilna-**
timi trakovi v raznih barvah, kakor tudi z **zlatimi** in
srebrnimi črkami, da lahko izvrši tudi naročila za
trakove k vencem in napise hitro, lepo in ceno. Tudi pri-
poročam svojo veliko zalogo raznih cvetlic za **dekoracije**
v sobah ali pri slovesnostih. — Naročila se sprejemajo v
glavnej trgovini in v podružnici. — Vnanja naročila na
vence in **trakove** se točno izvrše.
Spoštovanjem
Alojzij Korzika,
umetni vrtnar. (336—2)

Razglas.
Županija Postojnska naznanja, da bodo živinski
somnji v Postojini
dné 10. vsakega meseca.
Ako pa pride na ta dan nedelja ali praznik, bode somenj
prihodnji delavnik. (329—2)
Prvi somenj bode dné 10. junija t. l.
Na prodaj je

osem sodov,
7 po 40 veder stare mere, jeden čisto nov drži pa 70
veder, vsi so v prav dobrem stanju. Nadrobneje se izve
pri administraciji „Slov. Naroda“. (310—3)

Umetne (55—27)
zobe in zobovja
postavlja po najnovejšem ameriškem zistemu
v **zlatu, vulkanitu ali celulojdu** brez bolečin.
Plombira z zlatom itd.
Zobne operacije izvršuje popolnem brez bolečin
s **prijetnim mamilom**
zobni zdravnik A. Paichel,
poleg Hradskega mostu, v I. nadstropji.

K sêzoni
priporočam udano podpisani svojo dobro asortirano zalogo
solnčnikov
v čudovito lepej in velikej izberi po najnižjih cenah, 8- kakor tudi 12- ali
16-delnih, priproste kakor tudi elegantne na zlatih in srebrnih podstavih. Dalje
solnčnike za gospode, dežnike
v mnogobrojnej izberi vseh velikostij, barv in iz raznotere robe, kakor: iz
bombaža, alpacee, clotha, polusvile, svile, double-face svile z notranjo krajno
bordiro, iz gumi-tvarine itd., z modnimi palicami.
Posebno je priporočati tako priljubljene in praktične
patent-paragon-avtomat-podstave
za dežnike kakor tudi za solnčnike za gospode.
Novosti pri dežnikih: Paragon-avtomat s patent-titania-palico, samo-
zapiralec (patent. velox) i. d. so v izbor v zalogi.
Preoblečenje in popraviljanje se hitro in ceno izvrši, naročila z dežele na
posamne solnčnike in dežnike se natanko po naznanilu izvrše.
Razprodajalcem so na razpolaganje obširni cenilniki in na zahtevanje se
jim franco dopošljejo.
L. MIKUSCH,
fabrikant solnčnikov in dežnikov,
v Ljubljani, Mestni trg št. 15. (316—3)

Bergerjevo medicinično
milo iz smole,
priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se v največ evropskih državah s sijajnim
uspehom zoper
vsakovrstne oprhe na životu,
osobito zoper hraste, kroničen in luskinasti lišaj, nalezljive hraste, zoper prhljaj na
glavi in bradi, pege, žoltine, rdeč nos, ozebljino, potenje nog. — **Bergerjevo**
milo iz smole ima 40% koncent. **smole iz lesa** ter se stvarno od vsega
drugega mila iz smole, ki se v trgovini nahaja, razlikuje. — Da se **prekanjenju**
izogne, zahteva naj se odločno **Bergerjevo milo iz smole** ter naj se pazi na
znano varstveno marko.
Pri **trdovratnih poltnih boleznih** rabi se mestu mila iz smole z uspehom
Bergerjevo med. milo iz smole in žvepla,
a zahteva naj se vedno **samo Bergerjevo milo iz smole in žvepla,** ker so
inozemski ponarejanja neuspešni izdelki.
Kot **milejše milo iz smole** za odstranjenje vseh
nečistostij na polti
zoper oprhe na glavi in koži otrok in kot nepresežno kosmetično **milo za umi-**
vanje in kopanje pri vsakdanjej rabi služi
Bergerjevo glicerín-milo iz smole,
imejoče 35% glicerina ter fino diši. (38—10)
Jeden komad velja 35 kr. z brošurco vred. — Glavno zalogo ima lekar
G. HELL v OPAVI.
V zalogi v vseh lekarnah cele države. **Glavne zaloge** pa imajo:
V Ljubljani pri gg. lekarjih J. Svoboda, G. Piccoli, W. Mayer in J. pl.
Trnkoczy. **V Kočevju** J. Braune. **V Krškem** J. Bomeker. **V Idriji** J.
Warto. **V Kranju** K. Šavnik. **V Litiji** Jos. Beneš. **V Novem mestu**
D. Rizzoli. **V Radovljici** A. Roblek. **V Vipavi** A. Konečny.

Naizvrstnejša oživljajoča pijača z vinom ali
ovocnimi sokovi je
Radenska slatina.
Ona vpliva pri **protinu, pri kamnih v žolci, mehurji in ledvi-**
cah, pri kataru respiracijskega trakta, pri kataru v bronhi-
jah in želodci, pri tuberkulozi, pri žganji sodo, hemerajidih,
skrofutozi, impotenci in drugih živčnih boleznih.
Kiselovodne-železne in sladkovodne kopeli.
(Železniška postaja Spielfeld).
Vprašanja in naročila na stanovanja in rudninske vode naj se adresirajo
na kiselovodni kopelni zavod v Radeni (Radein, v Ljutomerškem okraju), pošta
Radgona v Štajerskej. Zaloga Radenskih kiselih voda v vsakej solidnej prodajalnici
rudninskih voda.
V Ljubljani pri **J. Lassniku**; v Mariboru pri **A. Guaudestu**; v Celji pri
J. Rauchu; v Varaždinu pri **A. Mosesu.** (274—4)

Veterinerni preparati
FRANA IV. KWIZDE v KORNEUBURGU,
c. kr. dvornega založnika.

C. kr. Korneuburški prašek za konje, rogato živino in ovce; uporablja se dobro za krmiljenje pri rednem polaganju vsled večletnega iskustva, če živina ne je rada, če jej manjka mleka, za **zboljšanje mleka**, kot preservativ dihalnih in prebavljajnih težav podpira isti zelo naravno nasprotovanje živalij pri kužnih vplivih in zmanjša inklinacijo k smoliki in klanju.
C. kr. priv. restitucijski flujid (zmivalna voda) za konje. Kot krepilo pred in po velikem trudu, kakor tudi kot podpiralno sredstvo pri zdravljenju vnanjih poškodovanj, protina, trganja, pri zvitji, trpkosti žil in kit itd. — 1 steklenica gld. 1.30. (Le pravo, če je vrat steklenice z rudecim papirnatom odrezkom zaprt, ki nosi moj facsimile in moja varstveno znamko.)
Kot krepilna krma za konje in govedo, da se zmedlele živali zopet pomorejo in da se hitreje redé. — Zabojček á gld. 6 in gld. 3 in v zavitek 30 kr.
Kot vaselina konjskim kopitom proti krhkim in zdrobljivim kopitom. — Škatljica gld. 1.25.
Klej za kopita (umeten kopitski rog). — Palica 80 kr.
C. kr. desinfekcijski prašek za hleva, stranišča, ob enem izvrstno sredstvo, da vzdrži gnojilno sol. — 1 zavitek á 1/2 kilo 15 kr., 1/2 zaboja gld. 1.40, 1/1 zaboja gld. 2.40.
Prašek za svinje, da **pospešuje rejo** in da se brzo opomorejo zmedlele živali, kakor tudi preservativ proti tekočemu vnetju. — 1 zavitek gld. 1.26, mal zavitek 63 kr.
Umivalno milo proti **poltnim boleznim domačih živalij.** — 1 kositrena škatljica á 100 gramov 80 kr., — 1 kositrena škatljica á 300 gramov gld. 1.60.
Pravi dobé se gori imenovani preparati pri naslednjih prodajalnicah:
V Ljubljani: W. Mayer, lekar; J. Svoboda, lekar; H. L. Wencel. V Loki: Karol Fabiani, lekar. V Celji: A. Marek, lekar; J. Kupferschmid, lekar; Karol Krisper; Fran Janesch. V Krškem: F. Böhmches, lekar. V Kranju: Karol Šavnik, lekar; Karol Puppo. V Wietingu: W. König.
Razen teh so zaloge v vseh mestih in trgih v kronovinah, katere se časih po listih oznanjajo. (216—2)
Kdor mi skaže ponarejalca moje zavarovane znamke, da ga morem tožiti, **dobi odškodnino do 500 gld.**
Fr. Hofmeister
Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.